

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

---

28 OCTOBRE 2010

Proposition de loi modifiant les articles 172 et 203 du Code d'instruction criminelle, afin de fixer le point de départ des délais de recours contre les décisions réputées contradictoires

(Déposée par M. Alain Courtois)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 23 mars 2010 (doc. Sénat, n° 4-1716/1 - 2009/2010).

La loi du 12 février 2003 modifiant le Code d'instruction criminelle en ce qui concerne le défaut et abrogeant l'article 421 du même Code dispose notamment que sous certaines conditions, si le prévenu ne comparait pas en personne ou par un avocat, après avoir comparu à l'audience d'introduction, le jugement rendu sera réputé contradictoire et sera signifié au prévenu à la requête du ministère public.

Le caractère réputé contradictoire du jugement constitue une sanction spécifique. En effet, celui qui, après avoir comparu ou s'être fait représenté à la première audience, décide de ne plus le faire, alors que le tribunal estime nécessaire de l'entendre, doit être considéré comme se soustrayant volontairement à la suite des débats.

Dans son rapport annuel 2003, la Cour de cassation signale que la loi ne précise pas le point de départ des recours qui peuvent être introduits contre de telles décisions réputées contradictoires.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2010-2011

---

28 OKTOBER 2010

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 172 en 203 van het Wetboek van strafvordering, ter bepaling van het oogenblik waarop de termijn ingaat waarbinnen hoger beroep wordt ingesteld tegen de beslissingen die geacht worden op tegenspraak te zijn

(Ingediend door de heer Alain Courtois)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 23 maart 2010 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 4-1716/1 - 2009/2010).

In de wet van 12 februari 2003 tot wijziging van het Wetboek van strafvordering wat het verstek betreft en tot opheffing van artikel 421 van hetzelfde Wetboek is inzonderheid bepaald dat indien de beklaagde onder bepaalde voorwaarden noch persoonlijk, noch in de persoon van een advocaat verschijnt nadat hij op de inleidingszitting is verschenen, het gewezen vonnis geacht wordt op tegenspraak te zijn, en ten verzoeken van het openbaar ministerie aan de beklaagde wordt betekend.

Het feit dat het vonnis geacht wordt op tegenspraak te zijn, vormt een specifieke sanctie. Indien een persoon op de eerste terechtzitting is verschenen of er zich heeft laten vertegenwoordigen, maar achteraf beslist dat niet langer te doen terwijl de rechtbank het noodzakelijk acht hem te horen, moet hij immers worden beschouwd als iemand die zich opzettelijk aan het vervolg van debatten onttrekt.

In zijn jaarverslag over 2003 wijst het Hof van Cassatie erop dat in de wet niet is bepaald wanneer de termijn ingaat voor de hogere beroepen die kunnen worden ingesteld tegen dergelijke uitspraken welke geacht worden op tegenspraak te zijn.

En réponse à une observation d'un membre de la commission de la Justice du Sénat, le ministre de la Justice a eu l'occasion de préciser que le délai d'appel prendrait cours à partir du prononcé du jugement réputé contradictoire.

La Cour de cassation estime toutefois que le sens de la signification légalement obligatoire d'une telle décision est peu claire à défaut d'effet juridique. « En tout cas l'absolue sécurité juridique est une condition essentielle dans le régime des recours et il est donc indiqué que la loi soit précisée sur ce point. »

Tel est donc l'objet de la présente proposition de loi.

Il conviendra de faire courir le délai de recours à partir du jour qui suit celui de la signification de la décision réputée contradictoire. Ce faisant, l'auteur donne un effet juridique à la signification légalement obligatoire de la décision réputée contradictoire et maintient le délai de quinze jours francs. Il est à noter que faire courir le délai de recours à partir du lendemain de la signification renforce les droits de la défense et la sécurité juridique.

Alain COURTOIS.

*
* *

In zijn antwoord op een opmerking van een lid van de senaatscommissie voor de Justitie heeft de minister van Justitie gepreciseerd dat de termijn voor hoger beroep zou ingaan vanaf de uitspraak van het vonnis dat geacht wordt op tegenspraak te zijn.

Toch stelt het Hof van Cassatie in het voormelde jaarverslag het volgende: « De zin van de wettelijk verplichte betekening van zulke beslissing is bij gebrek aan juridisch gevolg alsdan echter onduidelijk. In elk geval is absolute rechtszekerheid bij het stelsel der rechtsmiddelen een noodzakelijke vereiste en is het dus aangewezen dat de wet op dat punt nader zou worden verduidelijkt. »

Zulks is dus het doel van dit wetsvoorstel.

Het is nodig de termijn voor hoger beroep te doen ingaan vanaf de dag volgend op de dag van de betekening van de beslissing die geacht wordt op tegenspraak te zijn. Op die manier wordt een juridisch gevolg verleend aan de wettelijk verplichte betekening van de beslissing die geacht wordt op tegenspraak te zijn, en blijft de termijn van vijftien vrije dagen onverkort gelden. Opgemerkt zij dat de rechten van de verdediging en de rechtszekerheid worden versterkt indien men de termijn voor hoger beroep doet ingaan vanaf de dag volgend op de dag van de betekening.

*
* *

PROPOSITION DE LOI Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 172 du Code d'instruction criminelle est complété par l'alinéa suivant :

«Le délai fixé à l'article 174 courra à dater du jour qui suit celui de la signification si le jugement est réputé contradictoire.»

Art. 3

L'article 203, § 1er, du même Code est complété par l'alinéa suivant :

«Il y aura, sauf l'exception portée en l'article 205 ci-après, déchéance de l'appel, si la déclaration d'appeler n'a pas été faite au greffe du tribunal qui a rendu le jugement réputé contradictoire, quinze jours au plus tard à dater du jour qui suit celui de la signification qui en aura été faite à la partie condamnée ou à son domicile.»

14 octobre 2010.

Alain COURTOIS.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 172, derde lid, van het Wetboek van strafvordering wordt vervangen als volgt :

«De bij artikel 174 gestelde termijn gaat in te rekenen van de dag volgend op de dag van de betekening indien het vonnis geacht wordt op tegenspraak te zijn.»

Art. 3

Artikel 203, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende :

«Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis op tegenspraak heeft gewezen, uiterlijk vijftien dagen te rekenen van de dag volgend op de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats.»

14 oktober 2010.